

Overweging talenten

In deze lezing horen wij hoe je kunt woekeren met de talenten die je hebt gekregen.
En daar heeft Jezus het ook over in zijn parabel.

Deze bekende parabel brengt men altijd in verband met bekwaamheden, de verstandelijke aanleg of de natuurlijke gaven die een mens meekrijgt bij zijn geboorte.

Een Talent was oorspronkelijk een bepaald gewicht (ongeveer 40 kg.) of de geldwaarde van dat gewicht in zilver.

In deze parabel krijgen de knechten *'het bezit'* van de Heer dat Hij toevertrouwt aan een ieder volgens eigen bekwaamheid.

Het bezit van de Heer = Gods woord, om de gave van het rijk Gods, en hoe mensen daarmee omgaan.

De eerste twee knechten spannen zich in voor Gods Rijk, ze wagen zich eraan.

In de grondtekst staat *'handel er mee'* – wat dus betekent:

*doe iets, steek je handen uit de mouwen,
maakt niet uit wat, maar ga aan de slag.*

En het resultaat loont.

De derde knecht beschouwt het hem toevertrouwde als iets vreemds, als iets dat hem helemaal niet aangaat. Er is geen commitment aan het verhaasten van de komst van het Koninkrijk van God.

Hij laat dat niet bij hem binnenkomen. Hij verbindt er zijn ziel niet aan. Nee hij stopt zijn talent in de grond.

En hij beschouwt het hem toevertrouwde – talenten om mee te werken aan de verhaasting van de komst van het Rijk Gods - als iets vreemds, als iets dat hem niet aangaat en waar hij buiten staat.

Welke talenten worden hier bijvoorbeeld bedoeld ?

Ik denk bijvoorbeeld aan de gaven van de Heilige Geest die genoemd worden in Galaten H.5 zoals liefde, vrede, troost, zachtmoedigheid, vreugde, vriendelijkheid, trouw, eenvoud en ingetogenheid.

Maar de derde knecht. Hij doet er niets mee.
Hij stopt zijn talenten in de grond.
Dat was overigens op zich in die tijd
niet eens zo'n hele vreemde handelswijze.
Het werd zelfs door rabbijnen aanbevolen
om je geld in de grond te verstoppert en niet in je huis!

Maar in deze parabel bedoelt Jezus het natuurlijk anders.

Deze derde knecht beschouwt het talent dat de heer hem toevertrouwt
niet als een geschenk of als een gave.

Hij beschouwt het als een last. Een last waar hij onder gebukt gaat.
Hij kan het zich niet eigen maken, hij kan er niet mee spelen,
niet mee woekeren.

Hij is bang en ook hier blijkt angst een slechte raadgever.
Hij durft het risico van het zoeken en werken aan het Rijk Gods niet aan.

Maar moet je dan zo afgestraft worden??

De parabel die Mattheüs toen opschreef, was op dat moment heel actueel.
De christenen van het eerste uur leefden immers
vanuit de verwachting van een spoedige terugkomst van Jezus.
Maar die terugkomst liet op zich wachten,
en het besef begon langzamerhand te groeien
dat zij *zelf* het werk van Jezus moesten voortzetten.

Dit verhaal is een oproep aan een ieder
vanuit zijn/haar eigen bekwaamheden,
eigen talenten, een bijdrage te leveren
aan het werk van het Koninkrijk Gods.

Iedereen wordt uitgenodigd die eigen talenten
in dienst te stellen van het komend rijk.
Want er moet wel gewerkt worden.
Dat vraagt de Heer aan zijn knechten
en dus ook aan ons vandaag de dag.

En zelfs als je het gevoel hebt – aan die vraag kan ik niet voldoen,
zelfs de kleinste bijdrage is genoeg in de ogen van God.
Dat is nu het verwijt aan de derde knecht.

Niet dat hij misschien minder talenten heeft
maar dat hij het niet eens probeert.
Zijn angst houdt hem gevangen en in die situaties
zou je de andere knechten / of mede christenen kunnen vragen te helpen.

Die talenten kunnen ons eveneens helpen
een houding te bepalen ten opzichte van de enorme problemen
waar ons wereld voor staat:

Hoe krijgen we vrede en gerechtigheid terug in de wereld?
Hoe stoppen we polarisatie en verdeeldheid tussen mensen ?
Wie is mijn naaste ? Hoe zijn we goede naasten voor elkaar ?
Hoe worden we goede beheerders van de aarde
en alles wat God aan ons heeft toevertrouwd ?

En tot slot nog dit :

Iemand veranderde het slot van de gelijkenis zo.

óók een vierde knecht kwam terug.

De mensen fluisterden:

‘hem is niet 1, 2, of 5 talenten gegeven,’
maar *nog veel meer*.

Hij is alleen alles kwijt geraakt.

Er is niets overgebleven.

Hoe zal hij behandeld worden,
nu de heer zo streng is geweest
voor die van het ene talent?

De knecht kwam naar voren:

heer, u hebt mij veel overgeleverd.

Ik heb veel gewaagd, gegokt soms zelfs,

ik heb van alles geprobeerd en soms.....

soms leek het even te lukken,

maar uiteindelijk....uiteindelijk heb ik alle talenten verloren.

Na deze onthullende woorden wordt het doodstil in huis.

Hoe zal de heer oordelen?

Dan klinkt het: *wèl, goede en trouwe knecht.*

Ik heb u over veel gesteld en u hebt veel verspeeld en verloren,

maar over nog méér zal ik u aanstellen want

U hebt werkelijk op waarde geschat,

*wat u aan talenten,
- aan liefde, zachtmoedigheid, eenvoud, vrede en troost hebt meegekregen.
Ga in tot het feest van uw heer.*

Eind goed, al goed dus.

Blijft de vraag liggen tenslotte
waarom we de gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester lezen op
Willibrordzondag ?

Willibrordus en Bonifatius beiden staan hier afgebeeld in onze kerk.

Zij brachten het geloof naar de lage landen.

Zij herinneren ons eraan dat de opdracht van het Evangelie
geldt voor ons allemaal:

U en ik, wij allen worden uitgenodigd onze talenten in te zetten
voor de verhaasting van de komst van Gods Koninkrijk.
Dat is geen exclusieve taak voor mensen als Willibrord,
of enkel voor bisschoppen en priesters.

De beste verkondiging van het geloof lijkt me
als we de kanalen naar onze eigen ziel open maken
zodat we daar Gods liefde en licht kunnen ontmoeten en beleven en niet te
vergeten de Heilige Geest als bron van vreugde om van daar uit te gaan leven.

Talenten als liefde, vrede stichten, eenvoud, troost, vriendelijkheid, genade en
barmhartigheid kunnen dan zichtbaar **in ons** worden en
– *doordat wij* die laten zien- kunnen ze zich gaan vermenigvuldigen.

In de woorden die Nelson Mandela ooit sprak :

Onze diepste angst is niet dat we ontoereikend zijn.
Onze diepste angst is dat we buitenmate krachtig zijn.
Het is ons licht, niet onze duisternis die ons het meest bang maakt.
We vragen onszelf af: *"Wie ben ik om briljant, schitterend, getalenteerd en
legendarisch te zijn?"*

Zowaar, wie ben je om dat niet te zijn?

Je bent een kind van God. Jezelf klein maken dient de wereld niet.

Er is niets verlichts aan krimpen

zodat andere mensen om je heen zich niet onzeker gaan voelen.

We zijn geboren om de glorie van God die in ons is,
tot uitdrukking te brengen.

Het is niet slechts in enkelen van ons aanwezig, maar in iedereen.

En als we ons eigen licht laten schitteren,
geven we onbewust toestemming aan andere mensen om net zo te zijn

Terwijl we bevrijd worden van onze angsten,
bevrijdt onze aanwezigheid automatisch de anderen.

Moge het zo zijn.

In de naam van de Vader